

گزارش عملکرد ۱۳۸۳ = ۱۳۷۸

مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها

۷۲

الف - پیش درآمد: گفت و گو: ایده‌ای برای همه اعصار

«به نام جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد می‌کنم که سال ۲۰۰۱ از سوی سازمان ملل متحد سال گفت و گوی تمدن‌ها نامیده شود، به این امید که گفت و گو نخستین گام‌های ضروری برای تحقق عدالت و آزادی جهانی برداشته شود.» این پیشنهاد سیدمحمد خاتمی که در مجمع عمومی ملل طنین‌انداز شد، چشم‌انداز تازه‌ای فراروی صلح واقعی مبتنی بر مشارکت و عدالت گشود و این نوید را به جهانیان داد که «سیر زندگی بشر به سوی رهایی و آزادی است و این تقدیر و سنت تغییرناپذیر خداوند است.»

با تصویب سال ۲۰۰۱ به عنوان «سال گفت و گوی تمدن‌ها» از سوی پنجاه و سومین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل، فرصت تازه‌ای فراهم شد که اندیشمندان و دستداران واقعی صلح در جهان با صدایی رسا، مدح گفت و گو گویند و از خسران جنگ و خشونت داد سخن سر دهند. در دی ماه سال ۱۳۷۷، «مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها» برای تبیین رسالت گفت و گو میان فرهنگ‌ها و ادیان و توسعه این نظریه پا به عرصه حیات گذاشت و فعالیت‌های خود را برای دستیابی به اهداف یاد شده حول محورهای علمی، پژوهشی، اطلاع‌رسانی و همکاری سامان داد. از آن سال تا به امروز، مسیر طولانی‌ای پیموده شده است که بیانگر فراز و فرودهای ایده گفت و گوی تمدن‌هاست و راه درازتری در پیش است که جهانیان به

اهمیت واقعی صلح برای پیشرفت و سعادت بشری پی ببرند. ایده گفت و گو طرحی برای همه اعصار است.

«مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها» با تهیه مجموعه‌ای از اطلاعات مفید به منظور معرفی «مرکز» و فعالیت‌های انجام شده تلاش کرده است تا خواننده محترم در مروری اجمالی ضمن آشنایی نسبی با «مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها»، به تصویری کلی از مفهوم گفت و گوی تمدن‌ها دست یابد. شهریور ۱۳۸۳

ب - تاریخچه تأسیس «مرکز»:

«مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها» در ۱۸/۱۰/۱۳۷۷ و پس از تصویب نامگذاری سال ۲۰۰۱ در پنجاه و سومین مجمع عمومی سازمان ملل متحد، به منظور هماهنگ کردن فعالیت‌های کلیه سازمان‌ها، مراکز دولتی و غیردولتی برای توسعه نظریه گفت و گوی تمدن‌ها فعالیت خود را آغاز کرد.

دکتر محمدجواد فریدزاده، اولین دوره ریاست «مرکز» را برعهده داشت و پس از وی در دی ماه ۱۳۷۹ ریاست جمهوری اسلامی ایران، دکتر سیدعطاءالله مهاجرانی را به عنوان رییس «مرکز» منصوب کرد. بعد از وی، دکتر محمود بروجردی از تیر ماه ۱۳۸۲ به عنوان سرپرست «مرکز گفت و گوی تمدن‌ها» این مسؤلیت را برعهده گرفت.

فعالیت‌های «مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها» برای دستیابی به هدف‌های تعیین شده در زمینه‌های علمی، پژوهشی، اطلاع‌رسانی و همکاری در قالب برگزاری میزگردها و همایش‌های مرتبط با موضوع در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی سازمان یافته است.

ج - بخش اول: ساختار سازمانی: پروژه: ماه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

«مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها» در دوره دوم مدیریت آن اقدام به اصلاح ساختار «مرکز» کرد که براساس تصمیمات جدید، واحدهای غیرضروری حذف و تقویت و افزایش واحدهای ضروری در دستور کار قرار گرفت.

با شروع مدیریت دکتر مهاجرانی، بخش‌هایی از ساختار «مرکز» دستخوش تغییراتی به شرح زیر گردید:

- حذف معاونت آموزش، مطالعات و تحقیقات از ساختار اداری
- حذف گروه‌های آموزشی مرکزی؛ آموزش شهرستان‌ها، جوانان، کودک و نوجوان (بچه‌های زمین سلام) تئاتر، ورزش، زن و فرهنگ از آموزش

□ حذف کمیته دانش‌آموزان، کمیته دانشجویی، کمیته پژوهشگران، کمیته اندیشمندان، کمیته شهر - فرهنگ شهری و تعامل فرهنگ‌ها، کمیته امور بانوان خانه‌دار، کمیته تحقیقات میدانی از معاونت مطالعات و تحقیقات

□ حذف دو نشریه «بچه‌های زمین» و «فرهنگ گفت و گو»

□ ادغام گروه هنر در ادبیات تحت عنوان گروه ادب و هنر

□ حذف گروه‌های جغرافیا و معماری و شهرسازی

تقویت و افزایش واحدهای ضروری

□ تقویت واحد اینترنت و کتابخانه «مرکز»

□ احیای شورای علمی

□ ایجاد گروه مشاورین ریاست «مرکز» با زمینه‌های تخصصی مختلف

□ تشکیل دفتر کانون‌های دانشجویی گفت و گوی تمدن‌ها در دانشگاه‌ها و نیز حمایت از

تشکل‌های غیردولتی (NGO'S) که در ارتباط با ایده گفت و گوی تمدن‌ها فعال هستند.

□ تغییر وضعیت مجله «گزارش گفت و گو» از بولتین خبری به نشریه تخصصی و ارسال آن

برای اعضای هیأت‌های علمی دانشگاه‌ها، کتابخانه‌ها و دانشگاه‌ها

۷۴

واحدهای «مرکز»:

«مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها» برای انجام وظایف محوله و پیشبرد اهداف تعیین شده در اساسنامه آن دارای بخش‌های مختلفی است که در هماهنگی با یکدیگر اقدام به طراحی و اجرای پروژه‌ها و برنامه‌های مرتبط با ایده گفت و گوی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها می‌نمایند. این بخش‌ها عبارتند از:

دبیرخانه شورای علمی، شورای علمی، انتشارات، کتابخانه، نشریه، امور عمومی و ارتباطات، بین‌الملل، امور مالی و ذی‌حسابی:

شورای علمی:

شورای علمی اصلی‌ترین بخش «مرکز» است.

شورای علمی متشکل از مدیران گروه‌های علمی، مشاوران و سرپرست «مرکز» است. این شورا در جلسات خود به بررسی نهایی پروژه‌های علمی و سیاست‌گذاری و فعالیت‌های علمی «مرکز» می‌پردازد. نظارت و کارشناسی در اجرای پروژه‌های علمی و بررسی متون و محتوای

علمی ارایه شده به واحدهای مختلف از دیگر وظایف اعضای شورای علمی است.

دبیرخانه شورای علمی:

دبیرخانه شورای علمی به عنوان هماهنگ کننده فعالیت‌های گروه‌های علمی «مرکز» مسؤلیت هماهنگی جلسات شورای علمی، برنامه گروه‌های علمی و پی‌گیری اجرای مصوبات شورای علمی را به عهده دارند. پروژه‌های علمی ارایه شده به «مرکز» پس از ثبت و طبقه‌بندی موضوعی در دبیرخانه شورا به منظور اظهارنظر و کارشناسی اولیه، براساس موضوع به گروه‌های علمی ارجاع می‌شود.

گروه‌های علمی:

همه اعضای گروه‌ها از بین صاحب‌نظران و اساتید رشته‌های مرتبط با موضوع هر گروه برای فعالیت علمی و هماهنگی در اجرای پروژه‌های علمی مصوب دعوت به کار شده‌اند. در حال حاضر ۶ گروه «ادیان و عرفان»، «تاریخ تمدن»، «علوم اجتماعی»، «علوم سیاسی»، «فلسفه» و «ادبیات و هنر» زیر نظر دبیرخانه شورای علمی فعالیت می‌کنند.

گروه ادیان و عرفان

این گروه در فروردین ماه ۱۳۸۰ با هدف برجسته‌سازی نقش دین در گفت و گوی تمدن‌ها تأسیس شد. گروه ادیان و عرفان در دوره فعالیت خود بیش از ۳۷ جلسه سخنرانی با حضور اندیشمندان ایرانی و خارجی برگزار نمود و در برگزاری دو کنفرانس بین‌المللی «اسلام و صلح جهانی» و «ارزیابی گفت و گوهای اسلام و مسیحیت در ۵۰ سال گذشته» مشارکت کرد.

گروه فلسفه

گروه فلسفه با برگزاری جلسات سخنرانی، نشست‌ها، سمینارهای داخلی و بین‌المللی و مشارکت با مؤسسات علمی و فرهنگی در صدد است که در رابطه با اهدافی نظیر «شناخت و ارزیابی الگوهای ثمربخش در حوزه اندیشه و فلسفه» و «کوشش برای فراهم کردن زبان مشترک در عرصه گفت و گوی تمدن‌ها» بسترهای لازم را فراهم آورد. گروه یاد شده در سال‌های ۸۳ - ۸۰ بیش از ۱۱ سخنرانی و ۱۱ نشست علمی برگزار کرد و متولی برگزاری سمینارهای «گفت و گوی تمدن‌ها؛ چالش‌ها و افق‌های آینده»، «سقراط، فیلسوف گفت و گو»، «مرکز و پیرامون» و «نیچه، فیلسوف فراملی» بود که در مجموع ۷۶ صاحب‌نظر ایرانی و خارجی به ایراد سخنرانی پرداختند.

گروه علوم سیاسی:

بسط نظریه گفت و گوی تمدن‌ها و شناسایی مخاطبان این ایده در حوزه سیاست، مهم‌ترین هدفی است که در دستور کار گروه علوم سیاسی است. این گروه در مسیر دستیابی به اهداف یاد شده فعالیت‌های متنوعی را انجام داده که حاصل آن برگزاری بیش از ۲۵ سخنرانی و نشست علمی بوده است.

برگزاری کارگاه‌های پژوهشی داخلی و بین‌المللی از دیگر اقدامات انجام شده در گروه علوم سیاسی است که مهم‌ترین آن در اردیبهشت ۱۳۸۲ تحت عنوان «گفت و گوی تمدن و علم سیاست» و با حضور میهمانانی از آمریکا، ایتالیا و استرالیا در تهران برگزار شد.

گروه علوم اجتماعی:

این گروه با هدف شناخت فرهنگ‌ها و گفت و گوی تمدن‌ها از منظر علوم اجتماعی فعالیت‌های خود را سامان داده است و در این راستا، سمینار، سخنرانی و میزگردهایی برگزار کرده است که آمار آنها به شرح زیر است:

□ سمینارهای برگزار شده توسط گروه علوم اجتماعی به ۸ همایش بالغ می‌شود که در جریان آنها ۹۸ سخنرانی توسط اندیشمندان ایرانی و خارجی ایراد شد. این گروه همچنین در برگزاری سمینارهای «کارتوگرافی اطلس جمعیتی ایران» و «گفت و گوی تمدن‌ها و فرهنگ‌ها» مشارکت فعال داشته است.

□ برگزاری سلسله نشست‌های «موضوع جهانی شدن»، که در جریان آن ۹ سخنرانی ایراد شد.

□ برگزاری ۱۷ میزگرد و سخنرانی در حوزه علوم اجتماعی و گفت و گوی تمدن‌ها

□ نقد و بررسی ۲۰ عنوان کتاب با همکاری پژوهشکده مردم‌شناسی سازمان میراث

فرهنگی

گروه علوم ادب و هنر:

گروه یاد شده در طول دوره فعالیت خود بیش از ۲۰ میزگرد و سخنرانی را برگزار و با ۸ جشنواره ادبی و هنری همکاری مستقیم داشته است. گروه ادب و هنر همچنین ۳۱ مقاله را تهیه و بررسی کرده که پس از تأیید نهایی در نشریه «گزارش گفت و گو» به چاپ رسیده است. از دیگر فعالیت‌های این گروه، مهیا کردن زمینه کارهای مشترک «مرکز» و هنرمندان است که تاکنون ۶ مورد همکاری در زمینه اجرای پروژه‌های مختلف به مرحله اجرا در آمده است.

گروه تاریخ تمدن:

مهم‌ترین اهداف تعیین شده برای گروه تاریخ تمدن، «بررسی سوابق مدنی ایران و دیگر کشورهای تمدن‌ساز جهان» و «ایجاد زمینه‌های گفت و گو میان تمدن‌های شناخته شده» است. گروه یاد شده برای فراهم کردن بسترهای این اهداف، تاکنون ۲۲ سخنرانی و یک سمینار با عنوان «ایران و غرب در آینه اندیشه‌های یکدیگر در سده ۱۹ میلادی» برگزار کرده است.

انتشارات

واحد انتشارات براساس سیاست‌های «مرکز» تلاش خود را بر مبنای نشر کتاب‌های مختلف فارسی و لاتین در حوزه فرهنگ و تمدن قرار داده است. واحد انتشارات، پس از حضور دکتر مهاجرانی، سیاست‌های جدیدی را در چاپ و انتشار کتاب در دستور کار خود قرار داد. براساس سیاست‌های جدید، ضمن اهتمام به چاپ آثاری که کار ترجمه و تألیف آنها بیشتر در «مرکز» صورت گرفته بود، همکاری با ناشران معتبر در چاپ آثار مشترک نیز در دستور کار قرار گرفت. این واحد تلاش دارد تا ضمن چاپ آثار تک جلدی درباره گفت و گوی تمدن‌ها و فرهنگ‌ها، برنامه دراز مدتی را نیز برای چاپ آثار کلاسیک دنبال کند.

کتابخانه:

کتابخانه «مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها» با هدف جمع‌آوری، نگهداری و اطلاع رسانی درباره کتاب‌های روز در تمام زمینه‌های علوم انسانی، از قبیل فلسفه، عرفان، منطق، علوم دینی، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، حقوق، علوم سیاسی، تاریخ، ادبیات و نیز روابط بین‌الملل و هنر در تاریخ ۱۵ مهر ماه سال ۱۳۷۸ توسط «محمد خاتمی» رئیس جمهوری ایران افتتاح شد و مورد بهره‌برداری قرار گرفت. در حال حاضر کتابخانه «مرکز» دارای ۱۲۱۰۰ عنوان کتاب فارسی و ۳۴۵۹۵ عنوان کتاب به زبان‌های عربی، انگلیسی، آلمانی و فرانسه است. نشریات فارسی کتابخانه، ۲۹۴ عنوان و نشریات خارجی ۲۲۸ عنوان است.

نشریه:

اولین شماره نشریه «گزارش گفت و گو» در یکم اسفند ماه ۱۳۷۹ به عنوان بولتن خبری «مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها» به صورت دو هفته‌نامه منتشر شد. نشریه در نخستین سرمقاله خود، اهدافی که برای اشاعه طرح گفت و گوی تمدن‌ها در دستور کار «مرکز» قرار گرفته بود را به عنوان سر لوحه کار خود برشمرد و تأکید کرد که «در مسیر حرکت خود سعی خواهد کرد تا مسیر

تکاملی این آرمان جهانی را دقیق‌تر پی‌گیری کند».

ماهنامه «گزارش گفت و گو» از خرداد ماه سال ۱۳۸۱ دوره جدید انتشار خود را آغاز کرد. ویژگی مجله در دوره جدید تغییر شکلی و ماهوی آن از قالب یک بولتن خبری به نشریه‌ای علمی است که در همین رابطه برای هر شماره، یک پرونده با موضوعات زیر در نظر گرفته شد:

□ هابرماس: نماینده دمکراسی گفتمانی؟

□ فراسوی شرق‌شناسی؛

□ جهانی شدن و گفت و گوی تمدن‌ها؛

□ دین و گفت و گوی تمدن‌ها؛

□ درآمدی سیاسی بر گفت و گوی تمدن‌ها؛

□ حقوق بشر و گفت و گوی تمدن‌ها؛

□ محیط زیست و گفت و گوی تمدن‌ها؛

□ ایران و غرب در تاریخ؛

□ گوناگونی فرهنگ‌ها.

در دوره سوم، مجله با تغییر قطع، از فروردین ۸۳ تاکنون دو شماره با عنوان‌های «زبان فارسی» و «هنر و گفت و گوی تمدن‌ها» انتشار یافت.

از ماهنامه «گزارش گفت و گو» که به زبان فارسی منتشر می‌شود تا شهریور سال ۱۳۸۳ تعداد ۳۸ شماره به چاپ رسیده و در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است.

«مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها» همچنین از فصلنامه «پل فیروزه» که از سوی دفتر پژوهش‌های فرهنگی منتشر می‌شود، حمایت مالی می‌نماید. تاکنون ۱۱ شماره از این نشریه به چاپ رسیده است.

واحد امور عمومی و ارتباطات:

این واحد شامل دو بخش امور عمومی و ارتباطات است که بخش امور عمومی شامل قسمت‌های امور اداری و حقوقی دبیرخانه، پشتیبانی و خدمات می‌باشد.

همچنین واحد ارتباطات و وظیفه برقراری ارتباط همه جانبه میان مخاطبان «مرکز»، سازمان‌های دولتی و غیردولتی و مراکز علمی و پژوهشی داخل کشور و نیز دانشگاهیان و علاقه‌مندان با گفت و گوی تمدن‌ها با «مرکز» را بر عهده دارد. در این بخش کارهای مربوط به تشریفات سفرهای هیأت علمی «مرکز» و هم چنین ریاست «مرکز» انجام می‌شود. این بخش از سویی تلاش دارد اخبار فعالیت‌ها و پروژه‌های «مرکز» را در اختیار شبکه‌های خبری قرار دهد و از

سوی دیگر بر چرخه اطلاعات در داخل «مرکز» نظارت دارد.

امور بین‌الملل:

بخش امور بین‌الملل نیز وظیفه هماهنگی امور مربوط به فعالیت‌های بین‌المللی «مرکز» را بر عهده دارد. برقراری ارتباط میان استادان و صاحب‌نظران داخلی و خارجی و اتصال مراکز علمی - پژوهشی خارج از کشور با «مرکز» از وظایف امور بین‌الملل است.

د - بخش دوم: عملکرد «مرکز» در پنج سال گذشته:

«مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها» در طول پنج سال فعالیت خود، برنامه‌ها و پروژه‌های متعددی را به اجرا در آورده است تا گام‌های اولیه و اساسی برای تعمیق ایده گفت و گوی فرهنگ‌ها، چه در داخل و چه در سطح بین‌المللی، برداشته شود. در این راستا، بخش‌های مختلف «مرکز» فعالیت‌های گسترده‌ای را سامان داده‌اند که به تفکیک هر بخش شرح عملکرد آنها ذکر خواهد شد.

عملکرد شورای علمی:

این شورا به عنوان محور فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی «مرکز» از سال ۱۳۷۸ تا تابستان سال ۱۳۸۳ با دعوت از صاحب‌نظران و اساتید داخلی و خارجی اقدام به برگزاری بیش از ۳۳۰ سخنرانی و ۱۲۲ همایش و نشست داخلی و بین‌المللی کرده است. همچنین در این دوره زمانی، از ۵۳ پایان‌نامه و ۱۷ طرح حمایت مالی صورت گرفته است.

تا پیش از احیای واحد شورای علمی، بخش آموزش «مرکز» مجموعه وسیعی از سخنرانی‌ها و کلاس‌های آموزشی برگزار کرد که سلسله سخنرانی‌های آرایه شده، ۷۵ مورد بود که مورد استقبال و توجه علاقه‌مندان قرار گرفت.

در طول فعالیت یک ساله این بخش، مجموعاً در حدود ۶۳۰۰ نفر در دوره آموزشی «مرکز» ثبت نام و از این کلاس‌ها استفاده کردند. از سخنرانی‌های برگزار شده در حوزه آموزش نیز ۱۸۵۰۰ نفر بهره گرفتند.

عملکرد آماری واحد شورای علمی (۱۳۸۳ - ۱۳۷۸)

ردیف	عنوان	تعداد	توضیحات
۱	سخنرانی	۳۳۱	—
۲	همایش و نشست	۱۲۲	۸۹ سمینار با مشارکت «مرکز» ۴۳ میزگرد علمی
۳	حمایت از طرح‌ها و پایان‌نامه‌ها	۷۰	۵۳ پایان‌نامه دانشجویی ۱۷ طرح تحقیقاتی
۴	مقاله	۹۵	مقالات پس از بررسی در مجله و گزارش گفت و گو، به چاپ رسیده است.

پایان‌نامه‌های مورد حمایت قرار گرفته توسط شورای علمی «مرکز»

ردیف	مجری قرارداد	موضوع پایان‌نامه	گروه علمی
۱	دکتر مصلح	پرسشی از حقیقت انسان مطالعه‌ای تطبیقی در آرای محی‌الدین ابن عربی و مارتین هایدگر	فلسفه
۲	عرب‌شاجاعی‌زند	فرآیند عرفی شدن در جوامع غربی - مسیحی و شرقی - اسلام	ادیان
۳	مصطفی ندیم	روابط فرهنگی و اجتماعی ایران و بین‌النهرین در دوره هخامنشی	تاریخ
۴	احمد گمحمدی	تجدد، جهانی شدن و هویت	سیاسی
۵	محمد حسین امیرادوش	فرآیند تاریخی مسأله وحدت اسلامی در ایران عصر قاجار با تکیه بر مناسبات فرهنگی - سیاسی ایران و عثمانی	تاریخ
۶	خسرو کمالی	روابط تجارت دریایی بین ایران و هند در سال‌های ۱۷۵۰ تا ۱۷۸۰ میلادی	تاریخ
۷	محمد رضا رضوی	طراحی «مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها»	معماری و شهرسازی
۸	محمد بیدهندی	بررسی تطبیقی هستی‌شناسی تاوولی ملاصدرا و هرمنوتیک جدید	فلسفه
۹	محمد نجفی	روابط فرهنگی ایران با سه تمدن روم، هند و چین در زمان ساسانیان	تاریخ

۱۰	اردلان حسینی	ارایه یک الگو برای برقراری گفت و گوی میان قومی در ایران از دیدگاه جغرافیا	جغرافیا
۱۱	حسین حضرتی	رویاوی سنت و مدرنیته در امپراطوری عثمانی	تاریخ
۱۲	مهدی رضایی	زندگی و مرگ در اساطیر	ادبیات
۱۳	حسین پوراحمدی	فرآیند تحولات مراسم و مراسم شیعه امامیه در شرق عالم اسلامی از آغاز تا قرن دهم هجری قمری	تاریخ
۱۴	عبدالعزیز موحدنساج	نگرش ایرانیان به غرب در دوره قاجار از آغاز این سلسله تا پایان حکومت محمدشاه	تاریخ
۱۵	احمد کاظمی	تبلیغات توریستی و گفت و گوی تمدن‌ها	هنر
۱۶	محمد رضا اسفندیار	تهیه کتاب عارفان غیرمسلمان	ادیان
۱۷	کوروش صالحی	تبدیل زبان و ادبیات فارسی به دراما در فرانسه قرن هفدهم	هنر
۱۸	امیرعباس عیزمانی	سخن گفتن از خدا	ادیان
۱۹	مجید هاشمی	تحولات فضاهای عمومی شهری در ایران	جغرافیا
۲۰	محمود رضا کوهکن	بررسی روابط ایران و مصر در دورهٔ هخامنشیان	تاریخ
۲۱	علی شریفی	مطالعهٔ مقایسه‌ای اندیشه سیاسی کواکبی و نائینی	تاریخ
۲۲	محمد رضا آرمند	بررسی نظام اجتماعی مادها (جغرافیا، معماری، اعتقادات و تأثیر و تأثر فرهنگی و سیاسی مادها از دیگر تمدن‌ها)	تاریخ
۲۳	علی یوسفی اطافور	پدیده جهانی شدن و تأثیر آن بر توسعه کالبدی متروپول تهران	جغرافیا
۲۴	ساناز حق‌شناس	طراحی «مرکز گفت و گوی جوانان» به عنوان زیر مجموعه‌ای از «مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها»	معماری و شهرسازی
۲۵	وحیدرضا ایزدی	بازنگری موضوع فضا در معماری، روشن کردن اصول کیفی میان فرهنگی در معماری قرن بیست و یکم	معماری
۲۶	محسن سلیمانی	پارک گفت و گوی تمدن‌ها	معماری و شهرسازی
۲۷	علی بحرانی پور	بررسی روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ایران و چین در زمان شاهرخ تیموری	تاریخ
۲۸	ملیحه انصاری	بررسی نماد گیاهی دوره ساسانیان و تأثیر آن روی هنر بیژانس	هنر

۲۹	فریناز فرهود	بررسی تطبیقی آتش و نمادهای آن در دو تمدن ایران باستان و هند	هنر
۳۰	محمدجعفر سیاوشانی	لحظات دراماتیک در زندگی حضرت علی (ع) و جایگاه آن در گفت و گوی ادیان	هنر
۳۱	پاملا وفایی شعار	طراحی مجموعه فرهنگی هنری حماسه‌های شاهنامه	معماری
۳۲	حمیدرضا اصفهانی	طراحی خانه دوستی ملل و تمدن‌های آسیایی	معماری
۳۳	عباس فروغ‌آیین	فرهنگ و تمدن فارس در عهد آل بویه و نقش آن در مناسبات فرهنگی آن عصر	تاریخ
۳۴	افسانه مطلبی	تمبر زبانی برای گفت و گوی تمدن‌ها	هنر
۳۵	حمید اشرفی خیرآبادی	بررسی تاثیر جشن‌ها نو اعیاد ایرانی در دربار عباسیان تا پایان خلافت منوکل عباسی	تاریخ
۳۶	مریم شمس فلاورجانی	تاثیر ساختار حکومتی بر دوره اول عباسی	تاریخ
۳۷	خدیجه فنی	بررسی نفوذ عناصر و تزئینات معماری کاخ‌های آشور در بین‌النهرین و روی کاخ‌های هخامنشی در ایران	تاریخ
۳۸	مریم جمشیدیان	فن‌آوری ارتباطات و حقوق مالکیت معنوی؛ حمایت از حق مؤلف در میدان‌های اینترنتی	علوم سیاسی
۳۹	منصور انصاری	دموکراسی فضای عمومی و زبان	علوم سیاسی
۴۰	مریم سیما	مرکز ارتباطات فرهنگی - تفریحی جوانان	معماری و شهرسازی
۴۱	ابوالفضل محمودی	رابطه خدا و جهان در اندیشه فیلسوفان برجسته و دانسته (شکره و راما نوجه) و حکمت عرفانی ابن عربی	ادیان
۴۲	امیر پورعزیز	ناحیه‌گرایی و کشاکش‌های قومی سیاسی	
۴۳	کبری جبارلی	مقایسه فعل در زبان فارسی و در زبان ترکی استانبولی	ادب و هنر
۴۴	مینا موهبتی	بیان تصویر صلح در تبلیغات	
۴۵	کامران افشارهاجر	رویارویی هنرمند ایرانی با مدرنیسم غرب	ادب و هنر
۴۶	محمد ستاری	بررسی تطبیقی میان آثار رضا اقبال السلطنه اولین عکاس حرفه‌ای ایران و ننی چند از معاصرین وی در جهان	ادب و هنر
۴۷	فاطمه لاجوردی	مطالعه تطبیقی مراتب وجود در حکمت ایران باستان و فلسفه اشرفی شیخ شهاب‌الدین سهروردی	ادیان
۴۸	علی فلاحی	مناسبات فرهنگی و تمدنی عباسیان با بیزانس و فرانک	تاریخ

۴۹	حسنت‌الله آذر مکان	جاودانان در اساطیر خاورمیانه و یونان	ادب و هنر
۵۰	سید محمد طیبی	نهاد دادرسی در ایران از انتشاریه تا انقلاب مشروطیت	
۵۱	مهرونوش شباهنک	بررسی تطبیقی اسطوره و کهن‌الگوها در شعر فروغ فرخزاد و سیلیویا پلات	ادب و هنر
۵۲	ابوالفضل عابدینی‌لیواری	روابط سیاسی و مذهبی و نظامی ایران و عثمانی	تاریخ
۵۳	حیدر آقاگی عباس‌نار	روابط ایران و فرانسه در زمان شاه سلطان حسین صفوی	تاریخ

طرح‌های مورد حمایت قرار گرفته توسط شورای علمی «مرکز»

ردیف	مجرى طرح	موضوع پژوهشى
۱	علی اکبر رنجبر تهران	تهیه گاهشمار کروئولژی رخدادهای اندلس در دوره اسلامی
۲	سید محمد رضا بهشتی	تهیه گاهشمار فلسفی
۳	محمد حریری اکبری	بررسی و تحلیل گفت و گوی تمدن‌ها بین صاحب‌نظران علوم اجتماعی ایران و جهان
۴	هما زنجانی‌زاده اعزاز	بررسی و تحلیل مسأله گفت و گوی تمدن‌ها در کتاب‌های درسی
۵	دکتر محمد عبداللهی	گفت و گوی تمدن‌ها از دیدگاه علوم اجتماعی
۶	محمود کتابی	گفت و گوی تمدن‌ها و توسعه سیاسی
۷	ناصر فکوهی	پنداشت جوانان از گفت و گوی تمدن‌ها
۸	عبدالمعلی لهسایی‌زاده	بررسی و تحلیل پنداشت دانشجویان از گفت و گوی تمدن‌ها
۹	محمد حسن گنجی	تدوین اطلس جغرافیایی تمدن‌ها
۱۰	محمد رضا وصفی	روابط اسلام و مسیحیت در عرصه‌های سیاسی
۱۱	حسین سلطان‌زاده	نیادلات فرهنگی در زمینه معماری میان سه امپراطوری ایران، عثمانی و گورکانی
۱۲	حسینعلی قبادی	بررسی نظریه‌ها و راهبردهای گفت و گوی تمدن‌ها
۱۳	فریبرز رییس‌دانا	موانع اقتصادی گفت و گوی بین‌الملل
۱۴	حسین آبادیان	اندیشه‌گران ایرانی و امکان گفت و گو با فرهنگ غرب
۱۵	میرزا ملاحمد	تأثیرات اخلاقی شاهنامه بر گفت و گو تمدن‌ها
۱۶	محمود طالقانی	تهیه، تدوین، چاپ و انتشار کتاب اطلس ملی
۱۷	مهرداد شباهنک	بازتاب عناصر فرهنگی، آیینی و دینی ایران باستان

عملکرد واحد انتشارات:

بخش انتشارات از بدو تأسیس تاکنون ۱۴۱ عنوان کتاب را با همکاری ناشران برگزیده کشور به زیور طبع آراسته و در اختیار علاقه‌مندان قرار داده است. از این تعداد، ۴۸ جلد کتاب، تألیف و ۹۳ جلد نیز کتاب‌هایی است که از زبان‌های دیگر به فارسی ترجمه شده است.

این واحد علاوه بر کارهای مربوط به نشر کتاب، برای غنی‌سازی و کمک به مراکز فرهنگی، کتاب‌هایی را با موضوعات متفاوت برای مراکز فرهنگی و کتابخانه‌ها ارسال کرده است که از آن جمله می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

□ اهدای ۷۰ هزار جلد از کتاب‌های چاپ شده با همکاری «مرکز» و خریداری شده به دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور برای توزیع در کتابخانه‌های عمومی تحت پوشش وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

□ اهدای ۶ هزار جلد کتاب به کتابخانه‌های فرهنگسراهای تهران

□ اهدای ۳۴۰۰ جلد کتاب به کتابخانه‌های کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

□ اهدای ۱۶۳۰ جلد کتاب به کتابخانه ملی جمهوری اسلامی

□ اهدای ۱۸۹۰ جلد کتاب به کتابخانه‌های مراکز پژوهشی و علمی، کانون‌های گفت و گوی

تمدن‌ها و...

□ اهدای ۴ هزار جلد کتاب به کتابخانه‌های دانشگاهی سراسر کشور

□ اهدای ۴ هزار جلد کتاب به پژوهشگران، اساتید و اعضای هیأت علمی گروه‌های علمی

«مرکز»

کتاب‌های منتشر شده «مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها»

۷ - شاخه زرین

نشر آگه:

۱ - تاریخ فلسفه قرن بیستم	نشر اساطیر:
۲ - جان لاک و اندیشه آزادی	۸ - القریست ابن الندیم
۳ - سازندگان دنیای کهن	۹ - دستورنامه پهلوی
۴ - بنیاد اسطوره و حماسه ایران	۱۰ - اساطیر رم
۵ - حماسه ایران یادمانی از فراسوی	۱۱ - سلسله التواریخ
هزاره‌ها	۱۲ - الفهرست عربی
۶ - عصر نهایتها	۱۳ - مارکو پولو در ایران

۳۲ - شعر آمریکای لاتین در قرن بیستم

۱۴ - اوستا

۱۵ - نامنامه ایرانی

دفتر پژوهش‌های فرهنگی:

۱۶ - روابط حکمت اشراق

۳۳ - ایدئولوژی و روابط بین‌الملل در دنیای مدرن

۱۷ - سرچشمه تصوف در ایران

۳۴ - درباره دیالوگ

۳۵ - گفت و گوی شهرزاد و شهریار

۳۶ - ادوارد سعید

۳۷ - دعا برای اشیاء گمشده

۳۸ - دیدگاه‌های اروپایی سیاست فرهنگی

۳۹ - کثرت‌گرایی فرهنگی

۴۰ - بازی با مدرنیته

نشر بوته:

۱۸ - گزیده غزلیات عرفانی مولانا

۱۹ - مثنوی معنوی

نشر بقعه:

۲۰ - بنیاد نظری سیاست در جوامع چند فرهنگی

نشر رسا:

۴۱ - مدنیت و جامعه مدنی در بستر تاریخ

۴۲ - ساختار نهاد و اندیشه دینی در عصر صفوی

نشر توس:

۲۱ - هزاره‌های گمشده ج ۱-۲-۳-۴-۵

۲۲ - فرهنگ و امپریالیسم

نشر سهروردی:

۴۳ - اعترافات آگوستین

نشر توسعه:

۲۳ - مفهوم غرب در عالم معاصر

۲۴ - نقش علوم اجتماعی در گفت و گوی تمدن‌ها

نشر طرح نو:

۴۴ - گفت و گو در جهان واقعی

۴۵ - دفتر عقل و آبت عشق جلد یک و دو و سه

۴۶ - فلسفه امروزی علوم اجتماعی

۴۷ - اقتدا به مسیح

۴۸ - حکیم رازی

۲۵ - روشنفکری ایران

نشر ثالث:

۲۶ - سفرنامه

۲۷ - جهانی شدن

۲۸ - پست مدرنیسم و اسلام

۲۹ - شعر آفریقایی معاصر

۳۰ - برای قرن بیست و یکم

۳۱ - زیباترین افسانه‌های جهان

نشر فرزانه روز:

۴۹ - معرفت و امر قدسی

۵۰ - مانی و سنت مانوی

۵۱ - برخورد فرهنگ‌ها

۵۲ - آشتی تمدن‌ها

۵۳ - آینده اسلام و غرب

۵۴ - تاریخ فلسفه چین

۵۵ - راه حق

۵۶ - اسطوره و تفکر مدرن

۵۷ - ادبیات هند

۵۸ - امپراتوری هخامنشی

۵۹ - شاردن و ایران

نشر نگاه معاصر:

۷۳ - هینه یانه

۷۴ - راه بودا

۷۵ - فراسوی فرزادگی

۷۶ - راه آیین

۷۷ - صنایع فرهنگی

۷۸ - جان ژاپنی

۷۹ - بیداری ایمان در مه‌ایانه

۸۰ - روح آیین پروتستان

نشر قصیده‌سرا:

۶۰ - تفکر در قرون وسطی

۶۱ - اسلام و مبانی قدرت

۶۲ - آزادی بیان در اسلام

۶۳ - اسلام و مدرنیته

۶۴ - آموزه‌های صوفیان

۶۵ - اسلام‌گرایی یا اسلام

۶۶ - تذکره اندرونی

۶۷ - سنت عقلانی اسلامی در ایران

نشر ماهور:

۶۸ - دایرة‌المعارف سازه‌های زهی

مرکز مطالعات و تحقیقات حوزوی:

۶۹ - فلسفه در مسیحیت باستان

۷۰ - به سوی الاهیات ناظر بر همه ادیان

موسسه اطلاعات:

۷۱ - تاریخ جوامع اسلامی

۷۲ - هم‌اندیشی راز گفت و گو

نشر هرمس:

۸۱ - دیوان غربی - شرقی گوته

۸۲ - مفهوم تمدن و لزوم احیای آن در علوم اجتماعی

۸۳ - قرن روشنفکران

۸۴ - موانع نشانه‌شناختی گفت و گوی تمدن‌ها

۸۵ - آب و کوه در اساطیر هند و ایرانی

۸۶ - ارمنیان ایران

۸۷ - افسانه‌های مردم انگلستان

۸۸ - افسانه‌های مردم ترکیه

۸۹ - افسانه‌های مردم مجارستان

۹۰ - افسانه‌های سرخپوستان امریکا

۹۱ - افسانه‌های ارمنیان

۹۲ - افسانه‌های مردم آلمان

۹۳ - افسانه‌های مردم سوییس

۹۴ - افسانه‌های مردم کانادا

۹۵ - افسانه‌های مردم اسکاتلند

۹۶ - گل‌های رنج

۹۷ - گفت و گو و تفاهم در قرآن

۹۸ - فیلسوف شیرازی در هند

- ۱۲۲ - رابرت فراست
 ۱۲۳ - والت ویتمن
 ۱۲۴ - امیلی دیکنسون
 ۱۲۵ - بودا در جست و جوی ریشه‌های آسمان
 ۱۲۶ - فریدریش نیچه و گزین‌گویی‌هایش
 ۱۲۷ - هنری لانگ‌فلو
 ۱۲۸ - عاشقانه‌های آلمانی
 ۱۲۹ - فرهنگ اصطلاحات ادبی
 ۱۳۰ - شب زنبیل سیاهی است

نشر پژواک کیوان:

۱۳۱ - ترازوی هزار کفه

نشر یوشیج:

- ۱۳۲ - کامپا
 ۱۳۳ - لاک پوک زنجره

نشر روزنه:

۱۳۴ - راهنمای اصفهان

نشر ماهی:

۱۳۵ - زندگی در راهی بهتر

نشر میراث مکتوب:

- ۱۳۶ - بلوهر و بیودسلف
 ۱۳۷ - سندباد نامه

نشر نوار غنون:

۱۳۸ - فلسفه در اینترنت

- ۹۹ - جزیره‌ای در ماه
 ۱۰۰ - صد و یک رباعی خیام
 ۱۰۱ - وحدت وجود
 ۱۰۲ - افسون افسانه‌ها
 ۱۰۳ - چهار مقاله نظامی
 ۱۰۴ - واحه زمردین
 ۱۰۵ - خاکستر ناتمام
 ۱۰۶ - کشف المحجوب
 ۱۰۷ - تنهایی جهان
 ۱۰۸ - رستم و سهراب
 ۱۰۹ - گستره اسطوره
 ۱۱۰ - رباعیات خیام
 ۱۱۱ - افسانه‌های مردم مصر
 ۱۱۲ - افسانه‌های مردم آفریقا
 ۱۱۳ - افسانه‌های مردم ایرلند
 ۱۱۴ - افسانه‌های مردم هند
 ۱۱۵ - اندیشه‌های فلسفی در پایان هزاره دوم

نشر هفت هنر:

۱۱۶ - زندگی زیباست

نشر هیرمند:

- ۱۱۷ - دانشنامه ایرانیان ارمنی
 ۱۱۸ - شاهنامه کردی

نشر مروارید:

- ۱۱۹ - در کسوت ماه
 ۱۲۰ - مرگ شاعر
 ۱۲۱ - آفتاب نیمه شب

مرکز مطالعات آفریقا (دانشگاه تربیت

مدرس):

۱۲۰ - گفت و گوی تمدن‌ها (از منظر اندیشمندان ایرانی)

(بزرهنگدۀ علوم انسانی و اجتماعی)

۱۳۹ - مجموعه مقالات اولین همایش روابط فرهنگی - تمدنی

۱۴۱ - رویکردهای نظری در گفت و گوی تمدن‌ها

ایران و آفریقا (۲ جلد)

عملکرد واحد ارتباطات:

واحد ارتباطات علاوه بر وظایف روزمره خود که شامل پاسخ‌گویی به موارد متعدد نامه‌ها و تماس‌های روزانه مردمی است، اخبار مربوط به گفت و گوی تمدن‌ها چه در ایران و چه در خارج را پی‌گیری و آرشیو می‌کند.

این واحد همچنین در طول سال‌های ۱۳۷۸ تا ۱۳۸۳ هماهنگی بیش از ۲۷۰ دیدار رؤسای «مرکز» را با میهمانان خارجی انجام داده است.

عملکرد واحد بین‌الملل:

بخش بین‌الملل «مرکز» نیز فعالیت‌های مختلفی را در حوزه کاری خود سامان داده که بدین شرح است:

- بررسی طرح‌های مطالعاتی ۷۵ مورد
- همکاری و مشارکت در برگزاری کنفرانس‌ها و نمایشگاه‌های داخلی و خارجی ۹۰ مورد
- تماس و مکاتبه با مؤسسات صلح، مطالعات فرهنگی و حقوق بشر ۲۵۰ مورد
- دعوت از شخصیت‌های فرهنگی و علمی ۲۴۰ مورد
- تألیف و ترجمه مقاله‌های علمی جهت شرکت در کنفرانس‌های خارجی ۳۰ مورد
- پاسخ به نامه‌های دریافتی از خارج از کشور ۲۵۰۰ مورد
- تهیه گزارش‌های مربوطه در روابط فرهنگی ایران با سایر کشورها از طریق وزارت امور خارجه ۲۲۵ مورد
- صورت جلسه‌ها و دیدارهای «مرکز» ۱۰۰ مورد

عملکرد کلی «مرکز بین‌المللی گفت و گوی تمدن‌ها» (۱۳۸۳ - ۱۳۷۸)

ردیف	عنوان	تعداد	ملاحظات
۱	سخنرانی	۳۳۱	—
۲	همایش	۱۲۲	۸۹ سمینار با مشارکت «مرکز» ۴۳ میزگرد توسط گروه‌های علمی
۳	ملاقات	۲۷۷	دیدارهای رؤسای «مرکز» با افراد و

هیأت‌های خارجی در «مرکز»			
نشریه «گزارش گفت و گو» ۳۸ نشریه «پل فیروزه» ۱۱	۴۹	نشریه	۴
تعداد ۴۸ جلد کتاب به صورت تألیفی و ۹۳ جلد کتاب، ترجمه است.	۱۴۱	کتاب	۵
۵۳ پایان‌نامه دانشجویی ۱۷ طرح	۷۰	حمایت از طرح‌ها و پایان‌نامه‌ها	۶
مقالات ارسالی به گروه‌های علمی، پس از بررسی در مجله «گزارش گفت و گو» به چاپ رسیده است.	۹۵	مقاله	۷

منتشر شد:

مکتب حافظ

رسال جامع علوم انسانی
نوشته دکتر منوچهر مرتضوی

(چاپ چهارم با ضمانت جدید)

انتشارات ستوده - تبریز - خیابان شریعتی جنوبی - مقابل مغازه‌های سنگی - شماره ۴۶

تلفن ۵۵۶۷۸۱۸ - ۴۱۱